

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/555/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112214240
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112214240.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou spoločnosťou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: B. F., nar. XX.XX.XXXX, neznámeho pobytu, naposledy bytom H., N. XX, zastúpenej opatrovníkom Mesto Nitra, so sídlom Nitra, Štefánikova trieda 60, IČO: 00 308 307, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Skalica, Petrovská 10, IČO: 42 264 154, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie sumy 47,80 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 10C/5/2014-64 zo dňa 02.02.2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej p o t v r d z u j e .

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zastavil konanie podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pre späťvzatie žaloby žalobcom. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov nepriznal s odkazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c) OSP. Žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania vo výške 24,64 eura, a to právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Jozefovi Kempovi do 3 dní. Napokon štvrtým výrokom podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov rozhodol, že žalobcovi sa vracia súdny poplatok vo výške 9,87 eura cestou Daňového úradu Bratislava. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že dňa 15.05.2012 vydal platobný rozkaz č. k. 9Ro/154/2012-11, ktorý bol v dôsledku nedoručenia žalovanej zrušený, pričom dňa 12.01.2015 bolo súdu prvého stupňa doručené späťvzatie žaloby, v ktorom žalobca žiadal konanie zastaviť bez toho, aby uviedol dôvod späťvzatia, a zároveň žiadal účastníkom nepriznať náhradu trov konania. Nepriznanie trov konania žalovanej súd odôvodnil tým, že jej v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli. Ohľadom trov vedľajšieho účastníka na strane žalovanej súd uviedol dôvody podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP vzhľadom na to, že žalobca späťvzatím návrhu zaviniel zastavenie konania, a preto je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy za zastúpenie advokátom vo výške 24,64 eura, ktoré v odôvodnení špecifikoval podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Účelnosť týchto trov súd videl v tom, že v dôsledku vyjadrenia vedľajšieho účastníka k veci žalobca zobral žalobu späť a konanie bolo preto zastavené.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka na strane žalovanej podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal uznesenie v tejto časti zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov nepriznať. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa a uvádzal, že trovy

právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka neboli nevyhnutné na účelné bránenie práva. Poukázal na to, že v prípade vedľajšieho účastníka ide o združenie založené na ochranu spotrebiteľov, a preto výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými bolo umožniť, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Preto by združenie malo disponovať takým personálom, aby bolo schopné poskytovať právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Žalobca nepopieral ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybnil účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky a z tohto dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznal, že žalovanej neposkytol pomoc pri ochrane jej práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Navyše vedľajší účastník, nepriniesol v rámci konania žiaden prínos, keďže nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú by súdy nemali povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník s takýmto vstupom súhlasí.

Opatrovníčka žalovanej a vedľajší účastník na strane žalovanej sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Uznesenie v ostatných výrokoch v dôsledku absencie odvolania nadobudlo právoplatnosť uplynutím odvolacej lehoty, pričom predmetom odvolacieho konania zostal iba výrok týkajúci sa trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 27.04.2012 domáhal zaplata sumy 47,80 eura spolu s príslušenstvom. Súd prvého stupňa dňa 15.05.2012 vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 9Ro/154/2012-11, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť do 15 odo dňa doručenia platobného rozkazu žalobcovi sumu 47,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 47,80 eura od 06.06.2009 do zaplata a náhradu trov konania vo výške 74,65 eura, alebo aby v tejto lehote podala odpor na súde. Uznesením zo dňa 05.08.2013 č. k. 9Ro/154/2012-17 súd zrušil platobný rozkaz v plnom rozsahu z dôvodu, že nebolo možné doručiť platobný rozkaz žalovanej do vlastných rúk. Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ so sídlom Skalica, Petrovská 10, písomným podaním zo dňa 30.01.2013 oznámilo vstup do konania na strane žalovanej ako vedľajší účastník, čo však žalobca namietal a súd následne uznesením zo dňa 13.02.2014 č. k. 10C/5/2014-25 vstup vedľajšieho účastníka pripustil a Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 30.09.2014 č. k. 8Co/705/2014-42 toto uznesenie potvrdil. Uznesením zo dňa 06.06.2014 č. k. 10C/5/2014-36 súd ustanovil Mesto Nitra za opatrovníka žalovanej, ktorá je neznámeho pobytu, na ochranu jej práv a oprávnených záujmov v tomto konaní. Podaním zo dňa 02.12.2014 sa vedľajší účastník vyjadril vo veci samej, namietal neprijateľnosť zmluvnej podmienky a zároveň si vyčísľil trovy právneho zastúpenia vo výške 49,28 eura za dva úkony právnej pomoci (prevzatie zastúpenia a písomné podanie na súd). Písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 12.01.2015 žalobca súdu oznámil, že berie návrh späť a konanie žiada zastaviť, pričom žiadal, aby súd žiadnemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Vedľajší účastník vyjadril písomným podaním zo dňa 04.02.2015 súhlas so späťvzatím návrhu a uplatnil si náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 49,63 eura. Následne súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením.

Pri rozhodovaní odvolací súd vychádzal najmä z nižšie citovaných zákonných ustanovení:

Podľa § 93 ods. 1,2,4 OSP: (1) Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. (2) Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. (4) V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 24 OSP: Účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26 <aspi://module='ASPI'&link='XX/XXXX%XXZb.%XXXXXX'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'>, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25 <aspi://module='B.'&link='XX/XXXX%XXZb.%XXXXXX'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'>.

Podľa § 25 ods. 1,2 OSP: (1) Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť. (2) Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) a ods. 2 OSP: (1) Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené začalo na návrh prokurátora. (2) Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Účastník konania, ktorý mal v spore plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto konania na základe § 142 ods. 1 OSP. Súd v takomto prípade v sporovom konaní uplatní zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania, sú jednak plný úspech vo veci a tiež účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov, na hotové výdavky a napokon aj trovy zástupcu - advokáta. V prípade zastavenia konania podľa § 146 ods. 1 OSP nemá v zásade žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania. Z tohto pravidla existujú dve výnimky zakotvené v ustanovení § 146 ods. 2 OSP a tieto platia nielen pre konanie sporové, ale aj pre konanie, ktoré mohlo byť začaté aj bez návrhu v zmysle § 81 ods. 1 OSP. Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhej vety OSP, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradit' žalovanému náhradu trov konania. Otázka zavinenia v takomto prípade sa hodnotí len z procesného hľadiska.

Účelnosť vynaložených trov sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy SR a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené považujú. Aj keď účelnosť vynaložených trov konania treba posudzovať osobitne v každom prípade, v tejto veci mal priamo vedľajší účastník v konaní hájiť práva žalovanej ako spotrebiteľa v súlade s cieľom svojho zriadenia, vyplývajúceho z jeho stanov. To, či bude v konaní zastúpený advokátom alebo ním zastúpený nebude, bolo na jeho voľbe. Občiansky súdny poriadok totiž pre tento prípad vedľajšieho účastníctva (§ 93 ods. 2 OSP) možnosť právneho zastúpenia nevyklučuje. Občianske združenie vystupujúce v tomto spore malo oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník na strane žalovanej a nemuselo preukazovať právny záujem na výsledku sporu, lebo túto možnosť mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava obsiahnutá v ustanovení § 93 ods. 2 OSP. Vedľajší účastník má vo všeobecnosti právo aj na právnu pomoc, ktorú v rámci občianskeho súdneho konania možno zabezpečiť prostredníctvom právneho zastúpenia advokátom, a potom má právo aj na náhradu trov konania v prípade, ak toto právo vznikne tomu účastníkovi, ktorého v konaní podporuje, a ak boli trovy vynaložené účelne.

Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či toto zastúpenie je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či ide skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany, napríklad zastúpenie v celkom jednoduchšej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných, skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo ide o zrejmu snahu zvýšiť náklady konania protistrane. Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných, skutkovo a právne takmer totožných veciach, kde sa obsah podaní vyhotovených advokátom mení len o aktualizáciu

a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde.

Vo všeobecnosti aj vedľajší účastník má právo na právnu pomoc, ktorú je možné v rámci občianskeho súdneho konania zabezpečiť prostredníctvom právneho zastúpenia advokátom, a potom má aj právo na náhradu účelných trov konania v prípade, ak toto právo vznikne tomu účastníkovi, ktorého v konaní podporuje. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa urobil záver o tom, že v tomto prípade právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil náhradu za účelné úkony, ktoré sú zo spisu zrejmé. Plná moc, ktorá je založená v spise, obsahuje označenie tejto veci, a v priebehu konania podal odborné vyjadrenie smerujúce k posúdeniu najmä nekalých zmluvných podmienok. Pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady trov, tieto boli priznané v rozsahu, v akom boli vedľajším účastníkom na strane žalovanej účelne vynaložené a v súlade s právnymi predpismi uvedenými v napadnutom uznesení súdu prvého stupňa. Samotné vyčíslenie trov za úkony zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovanej v napadnutom uznesení, odôvodnenom podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, žalobca v podanom odvolaní nenapadol, preto s ohľadom na vyššie uvedené závery odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, a v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie prvostupňového uznesenia.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu týchto trov nepriznal, keďže si ich neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednoglasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.